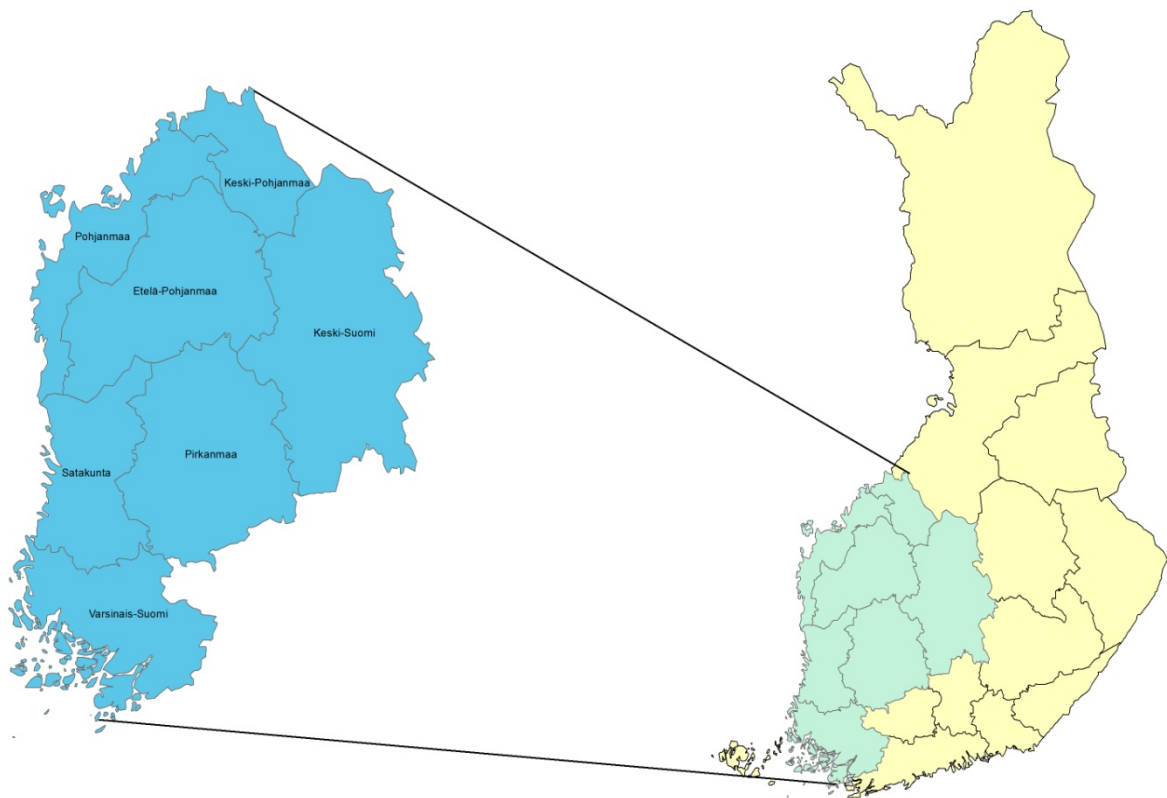

LÄNSI-SUOMEN YRITYSRAHOITUSSTRATEGIA 2021

Keski-Suomi
Pirkanmaa
Varsinais-Suomi
Satakunta
Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos

Voimassa 26.3.2021 alkaen toistaiseksi

Sisältö

1. YLEISTÄ.....	3
2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS	3
3. KEHITTÄMISPALVELUT	4
Kehittämiskartoitus	4
Analyysi.....	4
Konsultointi.....	4
Koulutus	4
4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET	4
4.1. Kehittämistoimenpiteet	4
4.1.1. Kehittämistoimenpiteiden valmistelu	4
4.1.2. Kansainvälistyminen	5
4.1.3. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen	5
4.1.4. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen	5
4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset.....	5
4.3. Kehittämisavustus investointiin	6
4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus.....	6
4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet	6
5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET.....	8
5.1. Keski-Suomi.....	8
5.2. Pirkanmaa.....	9
5.3. Varsinais-Suomi	10
5.4. Satakunta.....	11
5.5. Etelä-Pohjanmaa.....	12
5.6. Pohjanmaa.....	13
5.7. Keski-Pohjanmaa	14
6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA.....	15
7. Yhteystiedot.....	15
LIITE 1 REACT EU- lisämäärärahasta rahoitettavat yritysten kehittämishankkeet.....	16

1. YLEISTÄ

ELY-keskukset rahoittavat pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä edistäviä hankkeita osana Team Finland -verkostoa neljällä suuralueella Hämeen (Etelä-Suomi), Etelä-Savon (Itä-Suomi), Keski-Suomen (Länsi-Suomi) ja Pohjois-Pohjanmaan (Pohjois-Suomi) ELY-keskuksissa. Länsi-Suomen suuralueeseen kuuluvat Keski-Suomen, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Rahoittajaviranomaisena Länsi-Suomessa toimii Keski-Suomen ELY-keskus.

Tukia haetaan sähköisen hakupalvelun kautta **Aluehallinnon sähköisestä hakupalvelusta**. Henkilökohtainen asiointi tapahtuu yrityksen toimipaikan mukaisessa ELY-keskuksessa. Yritysrahoituksen asiantuntijoiden yhteystiedot löytyvät rahoituslinjausten alueellisten painotusten yhteydestä.

Tukijärjestelmä perustuu sekä kansallisen rahoituksen suuntaviivoihin että Suomen "Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020" -rakennerahasto-ohjelman painotuksiin. Rahoitusta säätelee laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (9/2014) sekä valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan edistämiseksi (716/2014). Rahoitus kanavoituu Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja hankkeissa tuetaan erityisesti vähähiilisiä innovaatioita sekä energiatehokkuutta, joihin kohdennetaan 25 % EAKR-rahoituksesta.

Hankkeiden tulee soveltua seuraaviin ohjelman toimintalinjoihin:

1. **Pk-yritystoiminnan kilpailukyky**
2. **Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen**

Rahoitusta suunnataan ensisijaisesti haastaviin ja laadullisesti korkeatasoisiin, sekä vaikuttavuudeltaan työllisyyden, liikevaihdon tai viennin kasvun kannalta merkittäviin pk-yritysten hankkeisiin.

Avustusta kohdennetaan hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) **käynnistymiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen;**
- 2) **innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;**
- 3) **kasvuun tai kansainvälistymiseen;**
- 4) **tuottavuuteen;**
- 5) **energia- tai materiaalitehokkuuteen.**

Nämä rahoitusstrategian linjaukset koskevat koko Länsi-Suomen suuraluetta tukimuotojen yrityksen kehittämisavustus ja toimintaympäristön kehittämisavustus osalta. Strategiasta löytyvät myös maakunnittaiset rahoituksen tarkennukset esim. ELY-keskusten strategisista tulossopimuksista ja maakuntaohjelmissa asetetut painopisteet.

Yritysrahoitusta on mahdollista hakea myös Euroopan maaseuturahastosta, jossa rahoittajina toimivat alueelliset ELY-keskukset sekä paikalliset Leader-ryhmät. Maaseutuohjelman tukimuodot on määritelty maaseudun kehittämislaissa (28/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa maaseudun yritystuesta (80/2015). Tuki kohdistetaan maaseutualueelle pienille alle 50 henkilöä työllistäville yrityksille sekä alle 250 henkilöä työllistäville pk-yrityksille, joiden toiminta perustuu maataloustuotteiden ensimmäisen asteen (ns. Annex I) jalostukseen.

Järjestelmä pohjautuu Manner-Suomen maaseutuohjelman ja sen alueellisten osioiden painotuksiin ja valintakriteereihin. Niistä saat lisätietoa oman alueesi ELY-keskuksesta. Lisätietoa internetissä osoitteessa: <http://www.maaseutu.fi/>.

Rahoitusstrategia on vahvistettu Keski-Suomen ELY-keskuksen johtoryhmässä 22.3.2021.

2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Yrityksen kehittämisavustus on *harkinnanvarainen* tuki, joka perustuu hankkeesta tehtävään yritys- ja hankearviointiin. Tuen myöntämisessä huomioidaan muun muassa tuen vaikutus yrityksen liiketoiminnan kannattavuuteen ja yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyyn sekä alan kilpailutilanteeseen. ELY-keskuksen yritysrahoituksella tavoitellaan mahdollisimman suurta vaikutusta alueiden elinkeinotoiminnan kehittymiseen.

Avustuksen myöntämistä puoltavina tekijöinä pidetään lisäksi hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaihtokuituksia. Rahoitusstrategiassa tarkennetaan hankevalintakriteereitä ja yleisimpiin rahoituskohteisiin liittyviä tulkintoja. Rahoitusstrategiaa käytetään yritysrahoitushakemuksen käsittelyn ja päätöksenteon tukena turvaamaan asiakkaiden tasa-arvoista kohtelua. ELY-keskus voi poiketa yleisistä linjauksista esimerkiksi äkillisen rakennemuutoksen tilanteissa.

3. KEHITTÄMISPALVELUT

([Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012](#))

Yritysten kehittämispalvelut on tarkoitettu toimiville pk-yrityksille, joilla on potentiaalia liiketoimintansa kehittämiseen ja kasvattamiseen sekä työllistämiseen. Palveluina ovat kehittämiskartoitus, analyysi, konsultoinnit ja koulutus. Innovaatioiden kaupallistaminen -konsultointia voidaan myöntää myös aloittavalle yritykselle.

Kehittämiskartoitus: yrityksen omatoimiseen kehittämistarpeiden kartoitukseen, maksuton.

Analyysi: yrityksen liiketoiminnan nykytila-analyysi ja kehittämissuunnitelman teko yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Hinta on yritykselle tuettuna 260 € + alv/päivä. (Hinta vuoden 2021 alusta.)

Konsultointi: priorisoidun kehittämissuunnitelman toteuttamiseen eri osa-alueista: kasvu ja uudistaminen, tuottavuus ja talous, markkinointi ja asiakkuudet, johtaminen ja henkilöstö, innovaatioiden kaupallistaminen. Enintään 15 päivää 3 vuoden aikana, kertaminimitilaus 2 päivää. Hinta on yritykselle tuettuna 325 € + alv/päivä. (Hinta vuoden 2021 alusta.)

Koulutus: pk-yritysten avainhenkilöille; teemoina kasvuun johtaminen, talouden ja tuottavuuden johtaminen sekä markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen.

Lisää Internet-sivulla: www.yritystenkehittamispalvelut.fi

4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET

(Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi [9/2014](#) ja asetus [716/2014](#))

Kehittämisyavustus suunnataan erityisesti *kasvuhakuisille ja kansainvälistyville* sekä *aloittamisvaiheessa* oleville, uusia ja kehittyviä toimialoja edustaville mikro- ja pk-yrityksille. Kehittämisyavustusta voidaan myöntää yritysten kehittämistoimenpiteisiin, kuten kansainvälistymiseen tai tuotekehitykseen sekä investointeihin. ([Pk-yrityksen määritelmä](#)).

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää myös yritysten haasteellisten investointi- ja kehittämishankkeiden toteutettavuusselvityksiin sekä tutkimus- tai kansainvälistymishankkeiden valmisteluun.

Rakennerahastovaroja (EAKR) myönnettäessä painotetaan erityisesti vähähiilisuuden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalihyönteisyys) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita.

Avustuksen perusteena tulee olla yrityksen normaalista toiminnasta poikkeava ja merkittävä, *hankkeenomainen* kehittämisprojekti, joka parantaa yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä ja uudistumista. Hankesuunnitelmassa on yksilöitävä aikataulu, kustannukset, tehtävät toimenpiteet ja hankkeen rahoitus sekä hankkeella tavoitellut vaikutukset yrityksen toimintaan.

4.1. Kehittämistoimenpiteet

Tuettavan kehittämistoimenpiteen tulee aina olla yrityksen normaalista toiminnasta erillinen ja vaikutuksiltaan merkittävä kokonaisuus. Se **ei voi kohdistua yrityksen tavanomaiseen kehittämistyöhön**, eikä esimerkiksi tilaustyönä tehtävien yksittäisten erikoistuotteiden kehittämiseen projektiluonteisesti. Tukitaso kehittämistoimenpiteissä voi olla enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus myönnetään pääsääntöisesti de minimis -tuen tai erilliseltä puitetukiohjelmalta sen voimassaoloaikana.

4.1.1. Kehittämistoimenpiteiden valmistelu

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yritysten haasteellisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelutyöhön ja selvityksiin sekä toteutettavuustutkimuksiin. Hanke voi kohdistua esimerkiksi *tuotekehitys-* tai *kansainvälistymishankkeiden* esivalmisteluun tai *EU- puiteohjelmahakuihin* liittyvään suunnitteluun.

Valmisteluvaiheen tuloksena yritykselle syntyy konkreettinen ja fokusoitu suunnitelma aikataulusta ja toimenpiteistä laajemman kehittämishankkeen toteuttamiseksi. Valmisteluvaiheeseen voi sisältyä yrityksen omaa työtä, ulkomaan matkoja ja ulkopuolisia asiantuntijapalveluita. Hankkeen toteutusaika on n. 6 kuukautta ja kustannusarvio n. 10 000–30 000 euroa.

4.1.2. Kansainvälistyminen

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille laajemman kansainvälistymisstrategian mukaiseen kehittämishankkeeseen, johon voi sisältyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön* palkkaus, messuosallistumisia tai kansainvälistymistoimenpiteisiin liittyviä matkoja. Hanke voi kohdistua esimerkiksi selvityksiin siitä, kuinka uusilla kohdemarkkinoilla toimitaan, tai kuinka uutta tuote- tai palvelutarjontaa kannattaisi viedä kansainvälisille markkinoille.

Mikro- ja pienyrityksien kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen voidaan myöntää avustusta viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelman mukaisina kehittämishankkeina enintään 100 000 euron kustannuksiin. Yrityksellä on hakuvaiheessa vientitoimintaa pääsääntöisesti alle 100 000 euroa vuodessa.

4.1.3. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen

Yrityksen merkittävään *liiketoimintaosaamisen* kehittämishankkeeseen liittyen voidaan tukea *uuden avainhenkilön* palkkausta sekä asiantuntijapalveluiden hankintaa. Hanke voi koskea esimerkiksi kokonaan uuden liiketoimintasektorin käynnistämistä tai toimintojen merkittävää kasvua ja laajenemista.

4.1.4. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen

Kehittämisyavustus voi kohdistua yrityksen toimintaan laajemmin vaikuttavan kokonaisuuden, kuten esimerkiksi *uusien tuotteiden, tuotanto/palveluprosessien ja -menetelmien kehittämiseen*.

Kehittämishankkeessa voidaan kustannukseksi hyväksyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön palkkaus* hankkeen toteuttamista varten. Yrityksen *olemassa olevien työntekijöiden* osalta kohtuulliset palkkakustannukset hyväksytään erityisin perustein silloin kun ne liittyvät oleellisesti kehittämishankkeen toteutukseen. Muita kustannuksia voivat olla esimerkiksi asiantuntijapalveluiden ostot tai prototyypin valmistus- ja materiaalikulut.

Kokoaikaisesti hankkeeseen palkatun henkilön osalta voidaan kustannukseksi hyväksyä lisäksi työntekijälle kyseiseen jaksoon kohdistuva lomapalkka ja lomarahaa.

Aloittavan yrityksen kehittämishankkeessa palkattavien työntekijöiden osalta voidaan hyväksyä kohtuulliset palkkakustannukset pääsääntöisesti 12 kuukauden ajalta.

Yrittäjän tai toimitusjohtajan palkkakustannukset voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi erityisin perustein pääsääntöisesti vain aloittavien tai nuorten (alle 5 v.) yritysten *tuotteiden- ja tuotantomenetelmien kehityshankkeissa*. Avustusta ei pääsääntöisesti myönnetä sivutoimimiseen yrittäjyyteen.

4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttävien kustannusten tulee perustua maksettuihin ja kirjanpitoon vietyihin kuluihin. **Hankkeen kustannukset tulee viedä yrityksen kirjanpitoon niin, että avustuksen piiriin tulevat kustannukset ovat omalla kustannuspaikallaan.**

Prosenttimääräisinä korvattavien menojen (yleiskustannukset) määräksi hyväksytään enintään 15 prosenttia hankkeeseen hyväksytyistä palkkamenoista. Prosenttimääräisenä korvattaviin menoihin sisältyvät: työnantajamaksut ja työterveysmenot, hankkeen käyttöön varatuista rakennuksista, koneista ja laitteista aiheutuvat menot, yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen menot, kirjanpito-, tilintarkastus- ja toimistomenot.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja palvelujen käytöstä aiheutuvista kuluista tulisi jo hakuvaiheessa olla palvelun tarjoajan antama tarjous, josta selviää palvelun sisältö, tavoitteet, aikataulu, hinta ja muut oleelliset seikat.

Ulkomaanmatkoista, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja perusteltuja, tulee olla matkasuunnitelma. Avustusta ei voida myöntää myyntimatkoihin.

Pienin myönnettävä avustus kehittämishankkeissa n. 5000 euroa eli hankkeen on oltava kustannuksiltaan vähintään 10 000 euroa. Tukitaso on enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki on de minimis -ehtoista ja sen enimmäismäärä on 200 000 euroa 3 vuoden aikana.

4.3. Kehittämisyavustus investointiin

Investoinnilla tarkoitetaan joko aineellista tai aineetonta investointia. Aineellisia investointeja ovat maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankkiminen. Aineettomia investointeja ovat ohjelmistojen, valmistusoikeuksien, patenttien, tietotaidon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankinta. Investoinneissa tuetaan pääsääntöisesti vain uusia koneita ja laitteita. Erityisenä painopisteenä ovat vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät hankkeet.

Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin kyseessä oleviin tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Investoinneissa maksimitukitaso määräytyy alueellisten tukitasojen mukaan yrityskoosta riippuen Länsi-Suomessa 10–35 % välillä. Pienin myönnettävä investointiavustuksen määrä tai tuettavat kohteet voivat vaihdella ELY-alueiden kesken muun muassa käytettävissä olevien valtuuksien vuoksi.

4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joilla parannetaan yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehittymisedellytyksiä. Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:

- yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
- pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
- yritysten yhteistyön edistämiseen
- muihin pk-yritysten kehittymisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin
- voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen pääomasijoitushankkeisiin.

Tukitaso voi olla enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista ja investointien osalta enintään 45 % hyväksyttävistä hankintamenoista. Avustus pk-yrityksille tarjottavan palvelun kehittämiseen myönnetään de minimis -tukena.

HUOM! Toimintaympäristötukihankkeita voidaan rahoittaa määrärahat huomioiden.

4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet

Jos yritys on saanut jo aiemmin avustusta tuen hakemista edeltävän viiden vuoden aikana, edellytetään uusilta hankkeilta merkittävää uutuusarvoa ja toimintaa uudistavaa vaikutusta.

Kehittämiseen myönnettävät avustukset ovat pääosin de minimis -ehtoisia (pl. investointituki). De minimis -ehtoista rahoitusta voidaan yritykselle myöntää enintään 200 000 euroa kolmen vuoden aikana. Määrään lasketaan mukaan kaikki yrityksen saamat de minimis -ehtoiset tuet. Puitetukiohjelman voimassaoloaikana ohjelman mukaisesti myönnettävä tuki ei kerrytä yrityksen de minimis -kumulaatiota.

Lähtökohtana on, että mikäli yritys on esimerkiksi enemmistöomistuksen tai muunlaisen määräysvallan kautta sidossuhteissa yhteen tai useampaan yritykseen, tarkastellaan kyseistä yrityskokonaisuutta de minimis -tukikumulaation kannalta yhtenä yrityksenä. Lisätietoa de minimis -tuesta löytyy täältä.

Kilpailullisista syistä rahoitusta ei pääsääntöisesti voida myöntää:

- vähittäis- ja tukkukaupoille tai Internet-pohjaisille verkkokaupoille
- ravitsemistoimintaan (pl. toiminta osana laajempaa matkailuhanketta)
- yksityishenkilöille kuluttajapalveluja tarjoaville yrityksille
- maa-, metsä- ja rakennusurakointitoimintaan

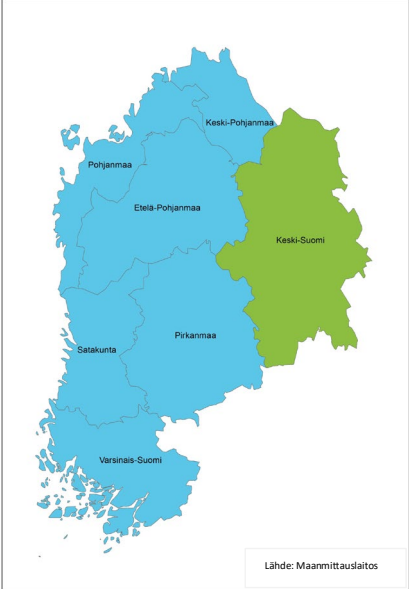
Investointitukea ei pääsääntöisesti myönnetä

- liikenteen toimialan investointeihin
- sosiaali- ja terveysalan tavanomaisiin kalusto- tai kiinteistöinvestointeihin (mm. päivä- ja hoivakodit, vanhuspalvelut)
- korvausinvestoinneiksi katsottaviin hankintoihin
- peruskorjaukseen rinnastettavaan tai ulkopuolisille vuokrattavien kiinteistöjen rakentamiseen
- rakennetun kiinteistön, maa-alueiden tai toisen yrityksen liiketoiminnan ostoon
- tavanomaisiin tietotekniikkahankintoihin (tietokoneet, puhelimet, tulostimet, ohjelmistopäivitykset)

Asiantuntijapalveluyritysten (mm. liikkeenjohto, markkinointi, yms. konsultointi) kehittämishankkeilla tulee olla merkittävä, toimialan tavanomaisia palvelumalleja uudistava vaikutus tai kansainvälistymiseen tähtäävä tavoite.

5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET

5.1. Keski-Suomi

Lähde: Maanmittauslaitos	Kestävää kasvua ja työtä -rakennerahasto-ohjelmasta voidaan rahoittaa vain sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista. Keski-Suomessa painopistealaja yritysrahoituksessa ovat digi-, osaamis- ja biotalous ja niiden kautta syntyvän uuden liiketoiminnan käynnistäminen. Tukea kohdennetaan ensisijaisesti pk-yritysten kasvua ja uudistumista sekä kansainvälistymistä edistäviin hankkeisiin. Tuotekehityshankkeilla tulee olla uutuusarvoa kyseessä olevan toimialan näkökulmasta. Rakentamiseen liittyen hankkeissa tuetaan pääsääntöisesti uusien tuotantotilojen rakentamista toimintaa käynnistettäessä tai merkittävästi laajennettaessa. Investointihankkeen tulee edistää merkittävästi yrityksen tuotantotoiminnan tehostamista ja uudistumista, teknologiatason nostoa, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä työllisyyttä. Keski-Suomessa investointien tukitasot III-tukialueella ovat mikro- ja pienyrityksillä 20 % ja keskisuurilla 10 %. II-tukialueella (Saarijärven - Viitasaa- ren seudulla sekä Konnevedellä) tukitaso on mikro- ja pienyrityksillä 30 %, keskisuurilla 20 % ja suuryrityksillä 10 %.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Erityisenä painopisteenä investoinneissa ovat vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät kehityshankkeet sekä kansainvälistyvät pk-yritykset ja niiden toimintaa tukevien alihankintaverkostoyritysten uudenlaista liiketoimintaa sekä uusia työpaikkoja luovat hankkeet. Kehittämiskohteita ovat esimerkiksi automaatio, robotiikka ja tekoälyn hyödyntäminen uudessa liiketoiminnassa. Investointiavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä, mikäli myönnettävä tuki jäisi alle 5000 euron.

Rahoituksesta kohdennetaan erityismääräraha yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin Jämsän seudun äkilliseen rakennemuutokseen liittyen. Jämsän seutukunnan alueella rahoitetuissa hankkeissa edistetään ensisijaisesti uuden yrityksen ja liiketoiminnan käynnistymistä sekä jo olemassa olevan yritystoiminnan edelleen kehittämistä, yrityksen kasvu- ja työllisyysvaikutukset huomioiden. Kehittämishankkeissa voidaan hyväksyä esimerkiksi ulkopuolisia asiantuntijapalveluita, palkka- sekä kone- ja laiteinvestointikustannuksia. Jämsän alueella voidaan poikkeuksellisesti rahoittaa modernin teknologian käytettyjä kone- ja laiteinvestointeja.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Jyväskylä)

Paula Kerttunen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 557 Juha Keurulainen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 558 Janne Nummi (yrityksen kehittämisavustus) rahoitusasiantuntija, puh. 0295 024 672 Pirjo Suhonen (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 024 601	Jouni Hynynen (Kansainvälistyminen) Team Finland -koordinaattori, puh. 0295 024 545 Maaseutuohjelman yritystuet: Panu Kässä (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 567 Tiia Rantanen (maaseutuohjelma) maaseutukoordinaattori, puh. 0295 024 999

5.2. Pirkanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos	Pirkanmaalla kehittämisavustusta suunnataan erityisesti valmistavaan teollisuuteen – aloittamisvaiheessa oleviin, – kansainvälistä kasvua hakeviin, sekä – uusia kehittyviä aloja edustaviin pk-yrityksiin. Tuen kohteena ovat innovatiiviset tuotekehityshankkeet sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, erityisesti vientiä aloittavien pk-yritysten omien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen vientimarkkinoille sekä uusien markkina-alueiden kartoittaminen ja avaaminen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat, merkittävät hankkeet. Hankkeita rahoitettaessa painotetaan vähähiilisyystavoitetta, esim. materiaali- ja energiatehokkuus, materiaalikiertojen tehostuminen, uusiutuvat raaka-aineet, tuote palveluna, tuote-elinkaaren pidentäminen, sekä digitalisaation tehokkaampaa hyödyntämistä tuotekehityksessä, prosesseissa, palveluliiketoiminnassa ja asiakasrajapinnassa.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investoinneissa tuetaan kokoluokaltaan pienten yritysten toimintaa pääsääntöisesti edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti. Pieni yritys (sisältää mikroyritykset) työllistää alle 50 henkeä ja liikevaihto alle 10M€ tai taseen loppusumma alle 10M€. (huomioiden riippumattomuus sekä omistusyhteisyydet). Pirkanmaalla voidaan tukea pääsääntöisesti yli 200 000 € kokoisia investointeja 20 %, jolloin avustus voi olla 40 000 € ja enintään 300 000 €. Tukea suunnataan yrityksille uusien koneiden ja laitteiden hankintoihin. Maantieteellisesti tukea voidaan kohdentaa koko Pirkanmaan alueella kansainvälistä kasvua hakeviin pieniin- ja mikroyrityksiin. Edellä linjatun lisäksi Kehittämisavustusta voidaan suunnata pk-yritysten kiertotalouden innovatiivista uutta liiketoimintaa synnyttäviin tai laajemmin hiilineutraaliustavoitetta tukeviin investointeihin (myös keskisuuret yritykset, tukitaso 10 %, 40 000–300 000 €). Investointeja voidaan toistaiseksi tukea valtuuksien puitteissa.

Alle 50 henkeä työllistävät, maaseutualueella toimivat pienet yritykset voivat hakea ensisijaisesti rahoitusta investointeihin Manner-Suomen maaseutuohjelman kautta, kts. lisätietoa maaseudun yritystuista <http://www.maaseutu.fi/>.

Pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä hankkeita tuetaan Pirkanmaan liiton ja Business Finlandin rahoituksella.

Kehittämisavustuksen toimialoja rajaavat yleislinjaukset sivu 7.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Tampere)

Pirjo Isometsä (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 049 Jani Virolainen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 094 Jukka Kohonen Team Finland -koordinaattori puh. 0295 023 555 Jukka Ojala (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 036 204	Maaseutuohjelman yritystuet: Petri Tallila (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 105 Saija Selin (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 073

5.3. Varsinais-Suomi

	Varsinais-Suomessa kehittämisavustus suunnataan pk-yritysten innovatiivisten ja kansainvälistä kasvua edistävien kehittämishankkeiden tukemiseen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat merkittävät hankkeet, erityisesti maakuntastrategian ("Yhdessä rajat ylittään") mukaisesti liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuksien kehittäminen sekä näitä tukevat innovatiiviset tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeet uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi. Rakennerahastovaroilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisyiden tavoitteita edistäviä hankkeita (esim. energia- ja materiaalihankkeet) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita (esim. biotalous ja luovat alat). Rahoituksesta kohdennetaan erityismääräraha yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin Naantalin seudun äkilliseen rakennemuutokseen liittyen. Rahoitus kohdennetaan ensisijaisesti bio- ja prosesseollisuuden uudistamista edistäviin hankkeisiin. Rahoitus kohdistetaan pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten hankkeisiin ja avustus kehittämishankkeisiin voi olla enintään 50 000 €/hanke. Kehittämisavustusta voidaan poikkeuksellisesti myöntää myös pidempään toimineiden pk-yritysten vastaaviin hankkeisiin. Tällöin edellytyksenä on, että yrityksellä ei ole aiempaa kokemusta tai onnistumista suunnitelmallisesta viennistä. Tämän lisäksi avustusta voidaan myöntää myös innovatiivisten uusien kansainvälistä potentiaalia sisältävien toimintakonseptien kehittämiseen (esim. digitalisaatioon pohjautuvia). Rahoituksella kannustetaan myös yrityksiä hyödyntämään korkeakoulu- ja tutkimuslaitosyhteistyötä osana kehittämistoimenpiteitä. Rahoituslinjaus on voimassa toistaiseksi ja siihen pohjautuvat päätökset tehdään käytettävissä olevien määrärahojen antamissa rajoissa sekä Covid-19 pandemian ns. elvytysrahojen mahdollistamana tukena.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Covid-19 pandemian ns. elvytysrahat mahdollistavat poikkeuksellisesti Varsinais-Suomessa tuen myöntämisen myös rajoitetusti investointihankkeisiin. Kehittämisavustusta voidaan myöntää kasvu- ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittäviin pk-yritysten ja laajemmin yritysverkostojen kasvua ja kansainvälistymistä oleellisesti tukeviin yli 300 000 €:n kone- ja laitehankintoihin. Avustus kohdistetaan pääasiassa virallisen EU:n yrityskokomääritelmän mukaisille pienille yrityksille. Keski-suurten yritysten investointien tukemisen edellytyksenä on, että investointi mahdollistaa yritykselle täysin uutta liiketoimintaa olemassa olevan toiminnan rinnalle. Edellä linjatun lisäksi Kehittämisavustusta suunnataan pk-yritysten (mikroyritykset, pienet- ja keskisuuret yritykset) kiertotalouden innovatiivista uutta liiketoimintaa synnyttäviin tai laajemminkin hiilineutraaliustavoitetta tukeviin investointeihin, joissa ei ole kansainvälistymisvaatimusta, eikä näissä noudateta 300 000 €:n kone- ja laitehankintojen minimivaatimusta.

Maaseutualueella toimivien pienten yritysten (alle 50 työntekijää) investointeja tuetaan ensisijaisesti Manner-Suomen maaseutuohjelman kautta, kts. lisätietoa maaseudun yritystuista <http://www.maaseutu.fi/>.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Turku)

Marjo Vihervirta (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 691 Pirkka Hyssälä kehittämispalvelut asiantuntija, puh. 0295 023 037 Leevi Törmäkangas (Team Finland- koordinaattori) puh. 0295 022 616	Maaseutuohjelman yritystuet: Sirkka Rantala (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 742 Mia Vienne (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 756 Markku Alm (uusiutuvan energian hankkeet) yritys- ja energia-asiantuntija, puh. 0295 022 542

5.4. Satakunta

Lähde: Maanmittauslaitos	Satakunnassa yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille investointeihin sekä kehittämistoimenpiteisiin. EAKR-ohjelmasta voidaan rahoittaa sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista: uuden liiketoiminnan luomista ja kehittämistä, pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämistä sekä yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä, kaupallistamista ja uuden teknologian käyttöönottoa. Ohjelmasta tuetaan erityisesti vähähiilisyyttä edistäviä yritysten kehittämis- ja investointihankkeita, innovatiivisia tuotekehityshankkeita sekä vientiä aloittavien pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistä ja vientimarkkinoiden selvittämistä. Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Satakunnan maakuntaohjelmaan liittyvä älykäs erikoistuminen ja siihen kuuluvat painopisteet, kuten teollisuuden uudistuminen, energiaosaaminen, bio- ja kiertotalous, resurssitehokkuus, automaatio ja robotiikka sekä ICT.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Kehittämisen- ja investointihankkeiden tulee edistää merkittävästi yrityksen kasvua ja esimerkiksi tuotantotoiminnan tehostamista, teknologiatason nostoa, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä parantaa työllisyyttä. Investointeihin kehittämisavustusta voidaan myöntää vain uutena hankittaviin koneisiin ja laitteisiin, aineettomiin investointeihin sekä rajoitetusti uusien toimitilojen rakentamiskustannuksiin. Rahoitettavien kehittämistoimenpiteiden painopisteenä ovat uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen, digitalisaation hyödyntäminen liiketoiminnassa sekä kansainvälistymisen edistämiseen tähtäävien uusien vientimarkkinoiden selvittäminen.

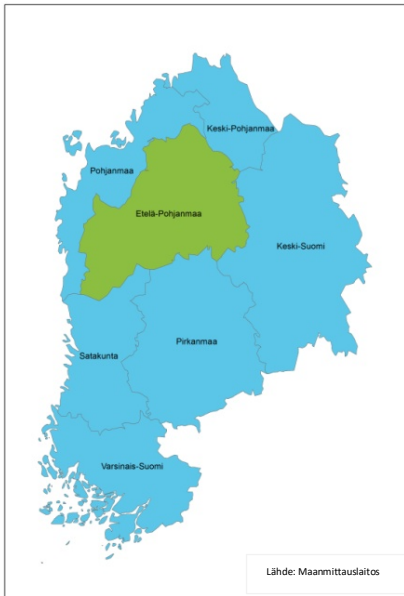
Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa huomioidaan mm. kehittämishankkeen koko ja merkittävyys suhteessa yrityksen käytettävissä oleviin voimavaroihin sekä hankkeen vaikutukset yrityksen liikevaihtoon, teknologiatasoon ja työpaikkoihin.

Pienyritysten (alle 50 työntekijää) investointihankkeita Porin ja Rauman keskusta-alueiden ulkopuolella rahoitetaan ensisijaisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. Lisätietoa <http://www.maaseutu.fi/>.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Pori)

Kari Ruuhela (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 077 Ari Nummelin (myös maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 071 Jari Hankaankorpi (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 037	Carita Vastinesluoma Team Finland- kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori, puh. 0295 022 109 Anne Jortikka (kehittämispalvelut) asiakkuuspäällikkö, puh. 0295 022 046 Timo Klimoff (kehittämispalvelut) asiantuntija, työvoima- ja yrityspalvelut, puh. 0295 022 053

5.5. Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaalla yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää aloittaville ja toimiville pk-yrityksille investointeihin ja kehittämishankkeisiin.

Rahoitusta suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville pk-yrityksille. Lisäksi tavoitteena on edistää maakunnan vahvojen toimialojen uudistumista ja parantaa alihankintaverkostoissa toimivien yritysten kilpailukykyä sekä tukea uudenlaisten liiketoimintamallien ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä.

Rakennerahastavaroilla (EAKR) rahoitettavissa hankkeissa painottuu mm. vähähiilisen talouden edistäminen parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja materiaalihokkuutta. Rahoituksella kannustetaan myös pk-yrityksiä hyödyntämään digitalisaatiota liiketoiminnassaan ja vahvistamaan automaatiotasoaan.

Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Etelä-Pohjanmaan maakunnan älykkään erikoistumisen kärjiksi valitut painoalat: kestävät ruokajärjestelmät ja biotalouden uudet ratkaisut, älykkäät ja energiatehokkaat järjestelmät sekä uudistuva palvelu- ja elämystuotanto.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Pk-yritysten kehittämis- ja investointihankkeilta edellytetään merkittävää vaikuttavuutta, esimerkiksi liikevaihdon tai viennin kasvua, teknologiatason/automaatioasteen nostoa, tuottavuuden paranemista tai uusien työpaikkojen lisäämistä.

Rahoitusta suunnataan tavoitteelliseen liiketoiminnan kehittämiseen ja uudistamiseen. Yritysten kehittämishankkeet voivat liittyä mm. uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen, kansainvälistymisvalmiuksien parantamiseen ja uusien kv-markkinoiden kartoittamiseen sekä resurssitehokkaan teknologian hankintaan.

Avustusta voidaan myöntää vain uusien koneiden ja laitteiden hankintaan. Rakennusinvestointien rahoittamisessa edellytetään toiminnan merkittävää laajentamista ja pääsääntöisesti uuden tuotantoteknologian käyttöönottoa. Suurissa hankkeissa tuettavaa investointia rajataan tarvittaessa; rajausta tehdään ensisijaisesti rakennusinvestoinneista. Pelkkiin investointeihin myönnettävän avustuksen alaraja on 10 000 euroa.

Etelä-Pohjanmaa kuuluu kokonaisuudessaan III-tukialueeseen. Investointien tukitaso on pienille yrityksille enintään 20 % ja keskisuurille enintään 10 %. Kehittämistoimenpiteissä avustus pk-yrityksille on enintään 50 %.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Seinäjoki)

Leena Foudila (yrityksen kehittämisavustus)
rahoitusasiantuntija, puh. 0295 027 545

Hilkka Huhtamäki (yrityksen kehittämisavustus)
rahoitusasiantuntija, puh. 0295 027 557

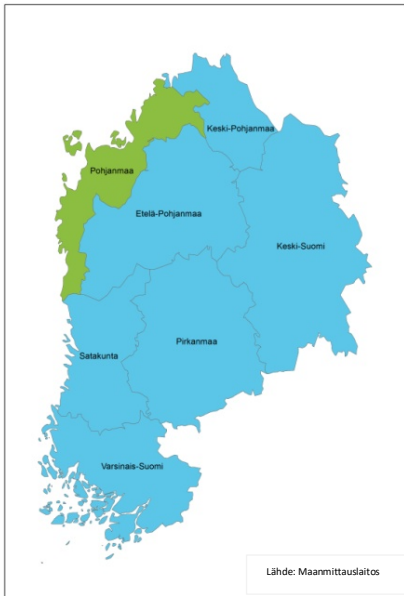
Kari Välimäki (yritysten kehittämispalvelut)
kehittämispäällikkö, puh. 0295 027 642

Riikka Ylikangas (kansainvälistyminen)
Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 027 578

Reijo Kivimäki (maaseutuohjelman yritystuet)
rahoitusasiantuntija, puh. 0295 027 570

Juha Koski (maaseutuohjelman yritystuet)
rahoitusasiantuntija, puh. 0295 027 574

5.6. Pohjanmaa

Pohjanmaalla toteutetaan alueellista EAKR-suunnitelmaa, huomioiden maakunnan älykkään erikoistumisen strategiaa sekä alueen kärkiteemat:

Uusi energiatalous: Kiertotalous, biotalous, cleantech, energiavarastointi

Tulevaisuuden ruoka ja siihen liittyvät innovaatiot: Korkea jalostusaste ja vienti

Valmistava teollisuus: Kasvavat yritykset, yritysyhteistyö ja kokonaisratkaisut

Kehittämistoimenpiteet: Tukitaso on enintään 50 %.

Investoinnit: Maakunta kuuluu III-tukialueeseen, jossa investointitukea pienyrityksille myönnetään enintään 20 % ja keskisuurille yrityksille enintään 10 % investointeihin.

Investoinnit

Investointeihin kehittämisavustusta voidaan myöntää vain uutena hankittaviin koneisiin ja laitteisiin. Rakentamiseen liittyen hankkeissa tuetaan pääsääntöisesti vain uusien tuotantotilojen rakentamista toimintaa käynnistettäessä tai merkittävästi laajennettaessa määrärahojen riittävyys huomioiden. Keskisuurten yritysten investointien tulee pääsääntöisesti edistää vähähiilisen talouden kehittämistä mm. parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta

Investointeja tuetaan pääsääntöisesti Vaasan ja Pietarsaaren kaupunkialueilla, yritysten kansainvälistymiseen, alihankintayritysten kehittämiseen tai yritysten uuden liiketoiminnan luomiseen tähtäävissä hankkeissa. Muilla alueilla alle 50 henkeä työllistävät yritykset, maatilat ja maataloustuotteiden jalostusta harjoittavat yritykset hakevat pääsääntöisesti rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta. <http://www.maaseutu.fi/>.

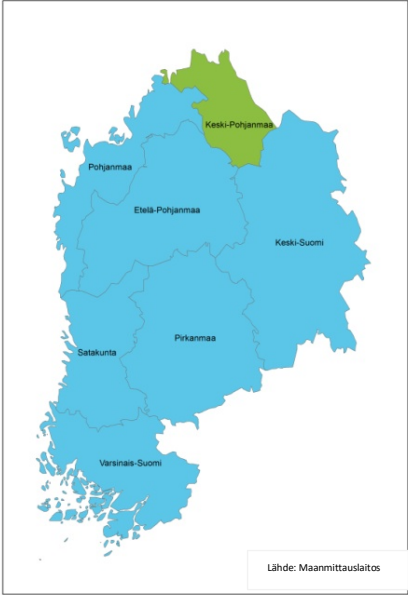
Kehittämistoimenpiteet

Kehittämishankkeissa painopistealueita ovat; uusien tuotteiden, palveluiden tai konseptien kehittäminen, tuotantomenetelmien kehittäminen, kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen sekä yritysten esiselvityshankkeet.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Vaasa)

Kehittämisavustus ja Kehittämispalvelut: Henrik Broman yritystutkija, asiakkuuspäällikkö puh. 0295 028 545 Henrik Granqvist yritystutkija, puh. 0295 028 551 Vesa Kojola (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 579	Maaseutuohjelman yritystuet: Matias Smeds yritystutkija, puh. 0295 028 620 Peter Björkmark yritystutkija, puh. 0295 028 541

5.7. Keski-Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos	Keski-Pohjanmaalla, Kokkolan ja Kaustisen seutukunnissa toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen alueellista suunnitelmaa. Rakennerahastoilla edistetään yritysten merkittävää kasvua, kilpailukykyä ja uusiutumista. Kehitystoimia kohdistetaan yritystoiminnan kaikkiin elinkaarten vaiheisiin. EAKR-rahoitusta kohdennetaan erityisesti kasvuhakuisten pk-yrityksien uusiutumiseen, tuottavuuden lisäämiseen sekä uudenlaisten liiketoimintamallien, uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen ja niiden markkinoille pääsyyn. Tavoitteena on parantaa pk-yritysten kilpailukykyä, kasvua ja kansainvälistymis- ja vientiedellytyksiä suoraan tai alihankintaverkostoissa. Lisäksi huomiota kiinnitetään palveluiden vientiin ja projektiviennin edistämiseen sekä vientiin rinnastettavan matkailutulon kasvattamiseen. Rahoitusta suunnataan erityisesti Keski-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen painopisteisiin kytkeytyviin hankkeisiin. Älykkään erikoistumisen strategia perustuu alueen luonnonvarojen, energia-alan, kemian osaamisen ja digitalisaation innovatiiviseen yhdistämiseen.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investoinneissa tuetaan vain uusia koneita ja laitteita. Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Tukea ei pääsääntöisesti myönnetä ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen rakentamiseen. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin kyseessä oleviin tiloihin sijoittuvan yrityksen. Rakentamisessa painotetaan toiminnan merkittävää laajentamista sekä uuden tuotantoteknologian käyttöönottoa

Investointien tukitaso voi olla mikro- ja pienyrityksillä enintään 35 %, keski suurilla 25 % ja suuryrityksillä 15 %. Myönnettävän tuen määrään vaikuttaa hankkeen uutuusarvo, teknologinen taso sekä hakijan aikaisemmin saama tuki ja hankkeen merkittävyys suhteessa yrityksen kokoon.

Investoinneissa tuetaan erityisesti kansainvälistyvien pk-yritysten ja niiden toimintaa tukevien alihankintaverkostoyritysten investointeja. Rahoitusta kohdennetaan ensisijaisesti vähähiilistä taloutta kehittäviin hankkeisiin, joilla parannetaan yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta ottamalla käyttöön uusia teknologisia ratkaisuja, joilla samalla edistetään siirtymistä digitaaliseen ja vihreään talouteen.

Rahoitus kohdennetaan pääsääntöisesti pk-yritysten hankkeisiin.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa

Kehittämisyhteistyö ja kehittämispalvelut: Irma Liedes, Kokkola yritysasiantuntija, puh. 0295 024 530 Henrik Broman, Vaasa yritystutkija, puh. 0295 028 545 Henrik Granqvist, Vaasa yritystutkija, puh. 0295 028 551	Tom Saksa, Kokkola (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 614 Maaseutuohjelman yritystuet: Heikki Rautio, Kokkola yritystutkija, puh. 0295 028 612

6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA

TUEN HAKEMINEN

Kehittämisyhteistyön ja toimintaympäristön kehittämisyhteistyön sekä niiden maksatusta haetaan Aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta.

Suora linkki → Yritystukien sähköinen asiointi → [Aluehallinnon asiointipalvelu](#)
Sähköisen palvelun hakuneuvonta Yritys-Suomi-puhelinpalvelussa **0295 020 500**

Kehittämispalveluiden sähköinen asiointi
Linkki www.yritystenkehittamispalvelut.fi → Sivustolta löytyy kohta **tee hakemus**

KATSO LISÄTIETOA

Tukimuodoista ja yleisistä myöntämisperusteista

www.ely-keskus.fi
www.rakennerahastot.fi
www.maaseutu.fi
www.suomi.fi/yritykselle
www.businessfinland.fi
[Team Finland](#)

EAKR ja vähähiilisyys

www.rakennerahastot.fi → vähähiilisyys
www.rakennerahastot.fi → Materiaalipankki

LOPUKSI

On suositeltavaa olla etukäteen yhteydessä oman alueen ELY-keskukseen tai seudulliseen kehittämissyhtöön ja keskustella hankkeen suunnitelmista ja rahoituskelpoisuudesta ennen kuin hakemus jätetään.

Hakijan tulee osaltaan varmistaa, että sähköisessä hakemuksessa on jo hakuvaiheessa liitteenä tarvittavat tarjoukset ja suunnitelmat. Investointihankkeissa tulisi olla jo hakuvaiheessa lisäksi myös mm. rakennus- ja mahdolliset ympäristöluvut voimassa.

7. Yhteystiedot

Keski-Suomen ELY-keskus, rahoitusyksikkö

Kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Puh. 0295 024 500

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Cygnäuksenkatu 1, PL 250, 40101 JYVÄSKYLÄ

Jukka Keinänen

rahoituspäällikkö, puh. 0295 024 587

Jaakko Ryymin

yksikön päällikkö, puh. 0295 024 594

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LIITE 1 REACT EU- lisämäärärahasta rahoitettavat yritysten kehittämishankkeet

REACT EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) - lisämäärärahasta avustusta myönnettäessä sovelletaan Länsi-Suomen Yritysrahoitusstrategian lisäksi tässä liitteessä olevia periaatteita. Yrityksen kehittämisavustus on harkinnanvarainen tuki, joka perustuu hankkeesta tehtävään yritys- ja hankearviointiin. ELY-keskuksen käytössä olevat määrärahat kohdennetaan pääsääntöisesti pk-yritysten hankkeisiin. Rahoitusta suunnattaessa huomioidaan kunkin maakunnan määritellyt kehittämisen painopisteet sekä maakunnalliset suunnitelmat koronapandemiasta toipumiseen. REACT EU -lisämäärärahasta myönnettävissä Yrityksen kehittämisavustuksissa toteutetaan pääsääntöisesti seuraavia erityistavoitekohtaisia toimenpiteitä:

Erityistavoite 12.1. Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta tuetaan **koronakriisistä kärsiviä pk-yrityksiä** kehittämään uusia palveluja ja tuotteita ja tavoittamaan uusia asiakasryhmiä.

- Tuetaan **teollisuuden alan pk-yrityksiä** ja niiden TKI- toimenpiteitä erityisesti vähähiilisten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä, kaupallistamisessa ja uuden teknologian käyttöön- otossa huomioiden tuotteiden koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset.
- Tuetaan pk-yritysten **kyberturvallisuuden kehittämistä** sekä **digitaalisuuden hyödyntämistä** yrityksen toiminnassa (erilaiset datapohjaiset ratkaisut ja niihin liittyvä TKI-toiminta kuten big data, analyysityökalut, tekoäly).
- Tuetaan hyvinvointi-, sosiaali- ja terveystalouden pk-yrityksiä ja niiden TKI-toimintaa tuotteiden ja palveluiden nopeassa kehittämisessä, digitalisaation hyödyntämisessä sekä systemaattisessa kliinisessä testaamisessa ja validoinnissa.

Rahoituksen kohderyhmänä ovat pk-yritykset.

Erityistavoite 12.2. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta

- tuetaan terveydenhoidon uusien tuotteiden ja innovaatioiden nopeaa kehittämistä ja validointia myös kansainvälistä yhteistyötä vahvistamalla
- vauhditetaan yritysten, julkisen sektorin ja kolmannen sektorin digitalisaatiota ja tuotteiden ja palveluiden kehittämistä
- edistetään teollista digitalisaatiota
- edistetään vihreään kasvuun, kestävään teknologiaan ja kiertotalouteen liittyvää TKI-toimintaa
- kehitetään välineitä ja työkaluja julkisten hankintojen hyödyntämiseksi kehittämisen työkaluna sekä uuden liiketoiminnan ja innovaatioiden kaupallistamisessa
- kehitetään elinkaariajatteluun ja systeemiseen muutokseen liittyvää TKI-toimintaa
- lisätään yritysten TKI-yhteistyötä yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, ammatillisten oppilaitosten, julkisyhteisöjen ja yritysten TKI-yhteistyötä, myös kansainvälisellä tasolla, erityisesti Itämeren alueella
- tuetaan kestävien liikennejärjestelmien ja liikkumisen digitalisaation kehittämistä

Yleisten kehittämishankkeiden (erityistavoite 12.2.) osalta päärahoittajana toimivat maakuntien liitot.

Länsi-Suomen Yritysrahoitusstrategian liite 1. REACT EU- lisämäärärahasta rahoitettavat hankkeet on vahvistettu Keski-Suomen ELY-keskuksen johtoryhmässä 22.3.2021.

Lisätietoa (mm. hakuaika, erityiset valintaperusteet) rakennerahastot- verkkosivustolla <http://www.rakennerahastot.fi>

REACT-EU -lisämäärärahojen (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) myöntämisen ehtona on, että eduskunta hyväksyy REACT-EU -rahoituksen vuoden 2021 lisätalousarvioon ja valtioneuvosto tekee päätöksen varojen jakamisesta alueille.